1-TOPSHIRIQ.MAVZU:

BOG‘LOVCHI SO‘Z TURKUMI VA UNING TURLARI

BOG‘LOVCHI (GRAMMATIKADA) — YORDAMCHI SO‘Z. GAP VA GAP BO‘LAKLARINI BIR-BIRIGA BOG‘LAYDI.

BOG‘LOVCHI ISHLATILISHIGA KO‘RA, YAKKA BOG‘LOVCHILAR, TAKRORLANUVCHI UYUSHIQ BÒLAKLAR GA BO‘LINADI.

1. YAKKA BOG‘LOVCHILAR („VA“, „AMMO“, „LEKIN“, „AGAR“, „CHUNKI“, „UCHUN“ VA BOSHQALAR),

2-TAKRORLANUVCHI UYUSHIQ BO‘LAKLAR („BA’ZI“, „BIR“, „GOH“, „YO“ VA BOSHQALAR) GA BO‘LINADI.

BOG‘LOVCHI GRAMMATIK MA’NO VA VAZIFASIGA KO‘RA,TENG BOG‘LOVCHI VA ERGASHTIRUVCHI BOG‘LOVCHILARGA AJRATILADI.

TENG BOG‘LOVCHILAR „VA“, „HAMDA“ — BIRIKTIRUV BOG‘LOVCHILARGA; „AMMO“, „LEKIN“, „BIROK“, „BALKI“ — ZIDLOVCHI BOG‘LOVCHILARGA; „YO“, „YOKI“, „YOXUD“, „GOH... GOH“, „DAM... DAM“ — AYIRUVCHI BOG‘LOVCHILAR; „NA... NA“ — INKOR BOG‘LOVCHILARGA BO‘LINADI.

1. TENG BOG'LOVCHILAR „VA“, „HAMDA“

Teng bog'lovchilar.

O'zaro teng munosabatda bo'lgan gap bo'laklari va gaplarni bog'lash uchun ishlatiladigan bog'lovchilar teng bog'lovchilar deyiladi. Teng

BIRIKTIRUV BOG'LOVCHILARGA;

ARXIV.UZ

Biriktiruv bog'lovchilar.

- Uyushiq bo'laklarni va uyushiq gaplarni o'zaro biriktirib keluvchi bog'lovchilar biriktiruv bog'lovchilari hisoblanadi.
- Biriktiruv bog'lovchilariga va, hamda sof bog;lovchilari, bilan ko'makchi-bog'lovchisi, -u, -yu, -da, ham yuklama-bog'lovchilari mansubdir.
- Bulardan ham bog'lovchi vazifasida takror holda qo'llaniladi.

ARXIV.UZ

„AMMO“, „LEKIN“, „BIROK“, „BALKI“ BOG‘LOVCHILAR— ZIDLOVCHI BOG‘LOVCHILAR

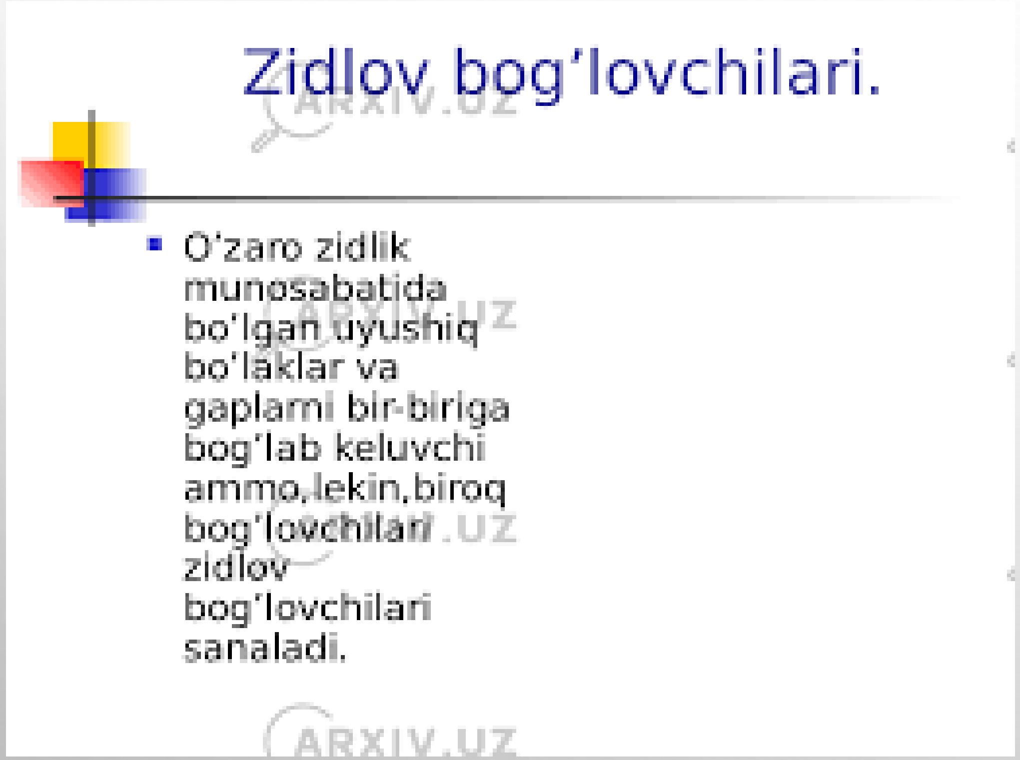

„YO", „YOKI", „YOXUD", „GOH... GOH", „DAM... DAM" — AYIRUVCHI BOG'LOVCHILAR

ARXIV.UZ

Ayiruv bog'lovchilari.

- O'zaro bog'lanayotgan bo'lak yoki gaplardan birini boshqasidan ayirib ko'rsatuvchi bog'lovchilar ayiruv bog'lovchilari sanaladi.
- Masalan: yo…yo, goh…goh, dam…dam, bir…bir
- Takror qo'llanuvchi ayiruv bog'lovchisi oldidan yozuvda vergul qo'yiladi.

ARXIV.UZ

„NA... NA“ — INKOR BOG'LOVCHILARGA BO'LINADI.

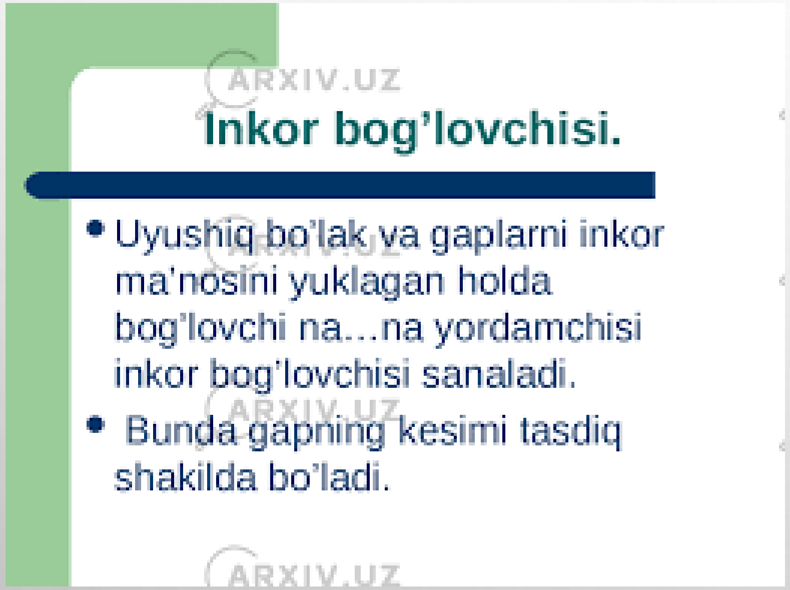

2.ERGASHTIRUVCHI BOG'LOVCHILAR:1. ANIQLOV BOG'LOVCHILARI:
YA 'NI, -KI . 2. SABAB BOG'LOVCHILARI: CHUNKI, SHUNING UCHUN, ZEROKI. 3. SHART BOG'LOVCHILARI: AGAR, AGARDA, AGARCHI.
4. CHOG'ISHTIRUV BOG'LOVCHILARI:

GO'YO, GO'YOKI.

- Bog'lovchilar vazifasiga ko'ra teng va ergashtiruvchi bog'lovchilarga bo'linadi.
- Uyushiq bo'laklar va o'zaro teng munosabatdagi gaplarni bog'lab keluvchi bog'lovchilar teng bog'lovchilar hisoblanadi.
- Teng bog'lovchilar uyushiq bo'lak va gaplarni bog'lash bilan birga ular o'rtasidagi mazmuniy munosabatni ham ro'yobga chiqaradi.

Mavzu: Bog'lovchilar

Bog'lovchi: gapning uyushiq bo'laklarini va qo'shma gapning tarkibidagi sodda gaplarni o'zaro bog'lash uchun xizmat qiluvchi yordamchi so'zlarga bog'lovchilar deyiladi. Ikki va undan ortiq gap bo'lagi yoki gaplarni o'zaro bog'lab keluvchi yordamchi so'zlarga bog'lovchilar deyiladi.

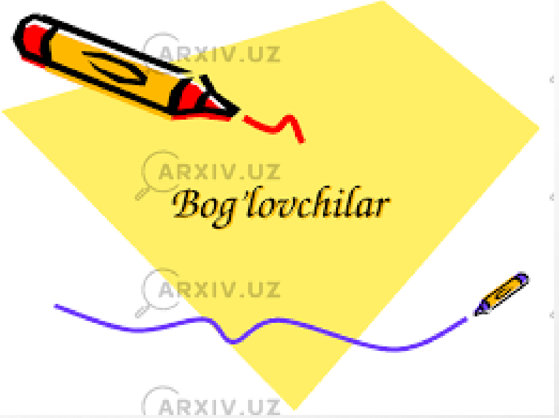

TAQDIMOTDAN FOYDALANILGAN SAYT VA ADABIYOTLAR RO‘YXATI:*SO’Z TURKUMLARI VA ULARNI MATN ASOSIDA TASNIFLASH MASALASI(OMIDULLAH BAYANI),ARXIV.UZ*